Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Stub, Ambrosius

Titel: Kantate til Festen paa Odense Gymnasium i Anledning af Frederik d. Femtes Fødselsdag 31. Marts 1757

Citation: Stub, Ambrosius: ”Kantate til Festen paa Odense Gymnasium i Anledning af Frederik d. Femtes Fødselsdag 31. Marts 1757”, i Stub, Ambrosius: *Digte*, Rosenkilde og Bagger, 1972, s. 31. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-stub02val-shoot-workid57651.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Digte

Kantate til Festen paa Odense Gymnasium i Anledning af Frederik d. Femtes Fødselsdag 31. Marts 1757

Da

Hans Kongel. Majest.

Vor Allernaadigste

Arve Konge og Herre

Den Stormægtigste Monarch

Kong FRIDERICH den Femte

HANS

Høye Fødsels-Dag

d: 31 Martii 1757

Blev celebrered med Oration og Music

paa det Kongelige Gymnasio

udi Odense

blev dette indsendt

fra

den bekiente Danske

Poët

Ambrosius Stub.

ODENSE tryckt hos Peter Wilhelm Brandt.

32

1.

Chorus

Her glæde sig, hvad der kan glædes!
Til side utidige Sorg!
Bort klagende Qvide! her qvædes
Saa vel som paa Christiansborg.
Her offres, til Eenevolds Throne
I kiærlig og kildrende Tone,
En Sang, som dog Sandhed giør sød:
Blandt Danmarks livsaligste Dage
Kan neppelig findes en Mage
Til den, da vor KONGE blev fød.

2.

Aria

Ney! rare Dag! Du Phoenix uden Lige
For Nordens Tvilling-Rige!
Dit Lys er vores Liv og Lyst.
Den burde døe, som Dig forglemte;
Du bragte Hiertet til vort Bryst,
Vor Fryd, vor FRIDERICH den Femte.

3.

Recitativ

Hvad ligner dog dit Held?
O Danmarck! see! din Himmels Naade-Veld
Det flyder need i Dag
Til Undersaatters Velbehag.

33

Vor Lykke trodser mange Riger,
Hvis Flor ey nær saa herlig stiger.
Lad faae end have gylden Roe,
Lad Kunster giøre nogles Lykke,
Lad Videnskaberne hos andre boe,
Lad nogle kneyse høyt med Lærdoms Hoved-Smykke.
Men hvad? De have hver en Deel.
Men Danmark! see! din Herlighed er heel.

1.

Aria

Ach! mange friste dog en blodig Kriig!
Hvor Markerne de bære bare Liig!
Hvor al Ting er ædt op af graadig Lue!
Hvor det er Eet at leve og at grue!
Her nydes en ynskelig, blomstrende Fred:
Man lykkes i Høyhed og Hytte derved
Her er det en qvægende Glæde at see
Velsignelser følge vor Plov og vor Lee.

2.

Aria

Vor Konge fremmer Kunsters Ære
I hver en smuk og nyttig Ting.
Kan nogen, o her kan han lære

Foruden at gaae viidt omkring.
Her treffer Agtsomhed sit Maal
I Træe, Steen, Guld, Sølv, Kaaber, Staal,
Vort Vidne skal hver Fremmed være,
At Kunsten her giør store Spring. da Capo.

34

3.

Aria

Hver vigtig Videnskab er her i Flor
Ja! Frugterne deraf beviise
Vor FRIDERICH er Vittig Stor,
Hans Forsorg værd at priise.
Lad Andre komme frem med hvad de vide,
Her møde Mænd, der ikke gaae til Side.

1.

Aria

Uskikkede! op! op fra Skole-Benke!
At nøle der maae ingen tæncke,
Der voxer op i Sinkerie.
Bort! bort! u-lærde, sløve Siæle
Som søger uden Sands og Mæle,
Vort Ktøbenhauns Academie!
Monarchen paa den Danske Throne,
Gav der just Lærdom Laur-bær-Krone
Og stiftede dens Monarchie.

2.

Aria Solo.

Høy-Salige Kong CHRISTIAN den Fierde,
Kong CHRISTIAN den Lærde
Har bygget dette Lærdoms-Huus
Kong FRIDERICH den Femtes Naade
Har giort det prægtigt overmaade
Ja! frit for Ælde, Kneck og Knuus.
Lær, Gymnasist! lær nu i Dag at skiønne
Den Naade kan kun Kongers Konge lønne.

35

Tutti.

I Himle! belønne for først her paa Jorden
Den Femte Kong FRIDERICH Konge i Norden!
Hans Liv er en Lykke for Herre og Trel.
Han vender det Onde
For Borger og Bonde
Han sigter til alles vedvarende Vel.
Vor Ungdom den blive ældgammel og hvid
I denne vor KONGES lyksalige Tid!

da capo.

[83.] *A:* Originalt Tryk 1757. *B:* Anhang 1782 Nr. 2. - *Litt.:* Barfod III Nr. 61; Brix: Ambr. Stub S. 83-84; Fonsmark Nr. 61; Ottosen S. 114. - Odense Gymnasium var stiftet ved Fundats af 18. Febr. 1621 i Henhold til en Befaling af Christian IV om Oprettelse af Gymnasier ved forskellige Byer som Mellemled mellem Latinskolen og Universitetet. Mens Gymnasierne i de andre Byer hurtigt sygnede hen, holdt det sig i Odense gennem omtr. 200 Aar omend til Tider med stor Vanskelighed. Bygningen ved St. Knuds Kirke var skænket af Chr. 4. Ved Midten af 18. Aarh. var den stærkt forfalden. Under et Besøg i Odense blev Frederik 5. opmærksom paa dens Tilstand og foranledigede, at Skolen blev grundig restaureret og delvis ombygget, væsentlig ved Kommunitetets Midler. Arbejdet var afsluttet 1757, og Bygningen indviedes paa Kongens Fødselsdag 31. Marts. Det er til denne Lejlighed Stubs Kantate er skrevet. Forneden i Bygningen var indrettet en stor Solennitetssal, hvor Festen holdtes. Ogsaa i den følgende Tid holdtes offentlige Festligheder her, saaledes hvert Aar paa Kongens Fødselsdag, hvortil Publikum var indbudt. (Holbeck, Odense Bys Historie S. 216 f.). - Jf. Indl. S. 41.

36

1-3 Overskr.] Til Kong Friderichs Geburtzdag paa Odense Gymnasium, den 31 te Martii 1757 *B.* 4-21 Da.. Brandt] *mgl. B.* 47 Undersaatters] Undersatters *AB; rett. af Udg.* 67 Aria] *mgl. B.* 75 da Capo] *mgl. B.* 77 Aria] *mgl. B.* 85 Aria] *mgl. B.* 93 Laur-bær-Krone] Laurbær-Krone *B.* 96 Aria] *mgl. B.* 105 Tutti] *mgl. B.* 113 da capo] *mgl. B.*

37